

Voordracht Helmien Rambaldo (VCL) 1998

Nationale Herdenking
15 augustus 1945

Mijn Indonesische oma overleed al voordat ik geboren was. Zij zat als jonge vrouw met vier kinderen in kampen als Tjihabit en Tjideng. Zij heeft nooit persoonlijk kunnen vertellen over haar verleden en ervaringen daarmee. Mijn vader heeft mij maar weinig verteld over zijn kinderjaren in de kampen, want hij overleed al toen ik pas 13 was. Nu ik wat ouder ben, ben ik zelf wat op zoek gegaan naar mijn Indisch verleden. Hoewel ik nu geen verhalen kan horen van mijn vader of oma, lees ik over de gebeurtenissen.

Het herdenken voor mij is zeer belangrijk. Herdenken betekent voor mij stilstaan bij het verleden en niet alleen bij de gebeurtenissen waar mijn familie bij betrokken was, maar bij alle gebeurtenissen. Herdenken is voor veel kinderen van mijn leeftijd niet een gewoonte. Maar voor mij is het een gewoonte geworden, mede door mijn school, het Vrijzinnig Christelijk Lyceum en mede door mijn familie.

Het begrip vrijheid is voor mij heel belangrijk. Ik vind het fijn om dingen te kunnen doen zonder te hoeven nadenken of dat wel mag. Voor mijn oma was dat wel anders. Vrijheid had ze niet echt. Altijd werd ze in de gaten gehouden en ze kon niks zo maar doen. Tegenwoordig is het normaal zoveel vrijheid te hebben.

We kunnen de toekomst niet ingaan zonder een terugblik te werpen op het verleden. Maar men kan het beste dingen vernemen uit het verleden door verhalen te horen van mensen die dat meegemaakt hebben, wat in mijn geval moeilijker is. Het aantal mensen dat mij of andere leeftijdgenoten hun eigen verhalen kan vertellen neemt gedurende de jaren af.

Ik eindig met een gedicht van Ernst Kolmann:

Wie het verleden wil vergeten
De kennis ervan onbenut laat
Is geen goede toekomst toegemeten
Kijk daarom onbevangen terug
Voor je op het levenspad verder gaat
Sla dan die noodzakelijke brug
Tussen verleden, heden en toekomstige tijd
Het geeft je de nodige kennis en wijsheid.